

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

ŠOLSKO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2012/2013 8. in 9. razred OŠ

Desa Muck: Nebo v očesu lipicanca

Ta obrazec po tekmovalju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

IME IN PRIIMEK TEKMOVALCA (ali šifra): _____

Ime in priimek prvega ocenjevalca: _____

Ime in priimek drugega ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriterij	1. ocenjevalec	2. ocenjevalec	Končna ocena komisije
A Razumevanje – do 20 t			
Predstavitev zgodb treh glavnih oseb – do 5 t			
Razlaga podobnosti/razlik med glavnimi osebami in njihovega odnosa do odraslih – do 10 t			
Razlaga in razumevanje odlomka (z navedenimi argumenti iz besedila) – do 5 t			
SKUPAJ A			

B Uporaba književnega znanja – do 10 t			
Avtor: podatki o <i>Desi Muck</i> – do 2 t			
Podatki o knjigi <i>Nebo v očesu lipicanca</i> , oznaka dela, raba virov (tudi kritike) – do 4 t			
Ustrezna in natančna raba literarnovednih pojmov – do 4 t			
SKUPAJ B			

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t			
Odziv na naslov spisa <i>Ljudje res nis(m)o ...</i> – do 5 t			
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja, inovativne povezave – do 5 t			
SKUPAJ C			

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t			
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t			
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t			
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t			
SKUPAJ Č			

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik šolske komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

Desa Muck: Nebo v očesu lipicanca

A – RAZUMEVANJE – do 20 točk

Učenec/učenka:

- ni razumel(a) besedila, je le prepisal(a) nekaj misli, besed iz navodil/literarnega dela – **1 točka**;
- je pokazal(a) le zmožnost parafraziranja besedila, besedilo je le obnovil(a), in še to površno – **do 5 točk**;
- je povzel(a) vsebino besedila, posameznih prvin še ni povezal(a) – **do 10 točk**;
- je povzel(a) in povezal(a) vsebino besedila, razložil(a) je tudi temo – **do 15 točk**;
- je povzel(a) in povezal(a) vsebino besedila in odlomka, razumel(a) je posredna sporočila ter razložil(a) vse bistvene vsebinske prvine – **do 20 točk**.

PRVINE ZA VREDNOTENJE

Učenec/učenka:

- povzame **zgodb**o (lahko tudi razberemo iz oznake, podobnosti/razlik med osebami/navedbe vrste besedila, teme, motivov/ob kratkem povzemanju, ki odgovarja na vprašanje: o čem govori besedilo) – **do 5 točk**;
- razloži **podobnosti/razlike** med glavnimi osebami in **odnose** do odraslih: v spisu piše o Almiri, Medeji in Aljažu, njihovem odrasčanju – iskanju/(samo)uresničevanju ciljev, o njihovih ljubeznih/naklonjenostih do ljudi/živali, strahovih/problemih, s katerimi se ob tem srečujejo; pri tem izpostavi vse tri glavne književne osebe (podobnosti/razlike ob utemeljitvah iz knjige), tako v medsebojnih srečavanjih/»povezanosti« (6 t) kot v odnosu do odraslih (v družini/v okolju Lipice/Ljubljani) (4 t) – **do 10 točk**;
- razloži **odlomek**: ob tem navaja argumente/primere iz knjige ter iz življenja: pričakuje se, da tekmovalc/-ka najde tako argumente kot protiargumente za trditev, da ljudje niso zmožni resnično ljubiti (kot pravi glavna književna junakinja), ampak so polni *nezvestobe, neprijaznosti, laži, sebičnosti, izkoriščanja človeka* ... ter poveže s sporočilom knjige (ki bralca pripelje do spoznanja, da se zgodi/dogaja/obstaja ljubezen tudi med ljudmi) – **do 5 točk**.

B – UPORABA KNJIŽEVNEGA ZNANJA – do 10 točk

Učenec/učenka:

- besedila ni povezal(a) z znanjem iz literarne zgodovine in teorije, napisal(a) je »doživljajski spis« na literarno temo – **do 2 točki**;
- besedilo je zvrstno-vrstno označil(a), pri pretežno doživljajskem odzivu je uporabljal(a) le posamezne temeljne literarnovedne pojme (umestitev in posamezne oznake zvrsti/vrste oz. posamezni podatki o avtorju) – **do 4 točke**;
- je opredelil(a) zvrst/vrsto besedila ter ob besedilu opisal(a) njegove glavne značilnosti, označil(a) besedilo glede na čas nastanka oziroma avtorja (umestitev in podrobnejše poznavanje življenjepisa, del, sloga) – **do 6 točk**;
- je opredelil(a) zvrst/vrsto besedila ter ob besedilu opisal(a) njegove značilnosti, označil(a) besedilo glede na temo, čas nastanka, literarno obdobje oziroma avtorja, mestoma je uporabil(a) različne vire (npr. intervjuje, kritike) – **do 8 točk**;
- je opredelil(a) zvrst/vrsto besedila ter ob besedilu opisal(a) njegove značilnosti, podrobno označil(a) besedilo glede na temo, čas nastanka, literarno obdobje oziroma avtorja, smiselno je uporabil(a) različne vire (npr. intervjuje, kritike) – **do 10 točk**.

PRVINE ZA VREDNOTENJE

Učenec/učenka:

- navede podatke **o pisateljici** Desi Muck – **do 2 točki**;
- navede pomembne podatke o knjigi **Nebo v očesu lipicanca** (npr. mladinski /najstniški roman), leto izida; črpa iz **virov**: okoliščine nastanka knjige, mnenja o knjigi, razlaga kritik in drugih zapisov, druge zanimive podrobnosti o delu – **do 4 točke**;
- ustrezno in natančno uporablja **literarnovedne pojme** (npr. književna oseba, pripovedovalec, roman, tema/sporočilo, književni prostor in čas, motivi, ideje, zunanja in notranja zgradba, metafora, sporočilo, jezik, slog) – **do 4 točke**.

C – PREPRIČLJIVOST OSEBNEGA ODZIVA – do 10 točk

Učenec/učenka:

- je pokazal(a) zelo omejen osebni odziv na navedek in besedilo – **do 2 točki**;
- je pokazal(a) osebni odziv na besedilo, a predvsem z neprepričljivimi samoumevnimi sodbami – **do 4 točke**;
- je pokazal (a) osebni odziv na besedilo, ki je le deloma prepričljiv in izviren, saj temelji na presplošnih sodbah in je predvsem ponavljanje že znanih stališč – **do 6 točk**;
- je pokazal(a) prepričljivo, živo in izvirno osebno vrednotenje glavnih prvin besedila, besedilo je komentiral(a) glede na lastne izkušnje, s svojimi pogledi je skušal(a) prepričati bralca – **do 8 točk**;
- je pokazal(a) **zelo** prepričljivo, živo in izvirno osebno vrednotenje glavnih prvin besedila, besedilo je komentiral(a) glede na svoje izkušnje in aktualnost, s svojimi pogledi je bralca prepričal(a) – **do 10 točk**.

PRVINE ZA VREDNOTENJE

Učenec/učenka:

- napiše, kako se je **odzval(a)** na prebrano knjigo – piše o »negativnih« in »pozitivnih« učinkih besedila/odlomka na bralca in svoj odziv ustrezno utemelji (poveže s svojim izkušenjskim svetom); poveže z razumevanjem **naslova** (ob pisanju ter razlaga odlomka je razvidno sporočilo knjige, da »je ljubezen«; ovrže (vsaj absolutno/dokončno/nespremenljivo) misel/dvom/pomislek, da ljudje nismo/niso sposobni resnične ljubezni) – **do 5 točk**;
- piše izvirno, neklisejsko in ustvarjalno, kar dokaže z utemeljitvami, razlagami in argumenti; najde **inovativne** povezave (npr. če opazi, razloži in **ovrednoti** del odlomka *Tega so zmožne samo živali.*), izbere manj očitne prvine besedil in o njih razpravlja, pri tem si pomaga s primeri iz knjige oz. drugih (podobnih) besedil – **do 5 točk**.

Č – ZGRADBA BESEDILA IN JEZIKOVNA PRAVILNOST – do 10 točk

Učenec/učenka:

- besedila ni členil(a), pokazal(a) je hude, ponavljajoče se jezikovne primanjkljaje, besedila ni napisal(a) urejeno – **do 2 točki**;
- besedila še ni členil(a), čeprav je že oblikoval(a) nekaj uvodnih in sklepnih misli, spis je le deloma napisal(a) urejeno, sicer pa je pretežno nizal(a) misli v besedilo z večjimi pravopisnimi, oblikoslovnimi in skladenjskimi napakami – **do 4 točke**;
- je besedilo členil(a) na uvod, jedro in zaključek, misli je izrazil(a) jasno, a še ne v celoti sistematično (na primer z opaznimi nesorazmerji med deli spisa); napisal(a) je besedilo z nekaj pravopisnimi napakami – **do 6 točk**;
- je besedilo, v katerem se pravopisne napake pojavijo le izjemoma, primerno razčlenil(a), in sicer na uvod, jedro in zaključek ter odstavčno, misli je izrazil(a) jasno in sistematično – **do 8 točk**;
- je besedilo, v katerem praviloma ni pravopisnih napak, primerno razčlenil(a), in sicer na uvod, jedro in zaključek ter odstavčno, uporabljal(a) je tudi opombe in navedke, misli je izrazil(a) jasno in sistematično – **do 10 točk**.

PRVINE ZA VREDNOTENJE

Jezikovna pravilnost – do 4 točke:

- 4 t – za jezikovno brezhibno nalogo z le nekaj drobnimi napakami,
- 3 t – za jezikovno dobro nalogo z le nekatere vrste napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo,
- 2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo,
- 1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo;

Slogovna ustreznost – do 3točke:

- 3 t – za slogovno brezhibno nalogo (poimenovalna, upovedovalna/slovnično-skladenjska ustreznost, koherentnost besedila – »rdeča nit«) z le nekaj drobnimi napakami,
- 2 t – za slogovno dobro nalogo z le nekatere vrste napakami, ki se ne ponavljajo,
- 1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo;

Ustrezna zgradba – do 3 točke:

- 3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, ustrezno navajanje virov,
- 2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno, pomanjkljivo navajanje, ni virov,
- 1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, virov ni/so neustrezni.

Članicam in članom šolskih komisij želimo veliko zadovoljstva pri vrednotenju razlagalnih spisov.